

Mig miler de centres educatius es comprometen pel canvi sumant-se al programa Escola Nova 21

- El 30 de setembre s'indicarà quins dels 487 centres s'incorporaran al programa, dissenyat per a 200, i s'està treballant perquè cap centre que vulgui canviar es quedi sense poder fer-ho.
- El programa 'Escola Nova 21' vol contribuir a l'actualització disruptiva del sistema educatiu amb un pla pilot de canvi de tres anys.

Barcelona, 18 de juliol de 2016.- **Quatre-cents vuitanta-set centres educatius** de tot Catalunya han acordat incorporar-se al programa Escola Nova 21 a través de la convocatòria pública oberta fa menys de tres mesos i que es va tancar divendres passat. Aquests centres, que **apleguen 228.537 infants i joves**, representen un **15,72% del total de centres** amb educació obligatòria, el que suposa una mobilització sense precedent pel canvi educatiu.

Tots aquests centres han aprovat la participació per majoria dels seus claustres i dels seus consells escolars, el que ha generat un debat sobre el canvi a moltes més escoles. Abans, més de **1.200 membres d'equips directius** van passar pels setze tallers organitzats pel programa en sis jornades a diferents ciutats, per estar segurs que tot centre que ho sol·licités pogués conèixer a fons el canvi que es proposa i veïés si el volia començar ara.

Els 461 centres que han fet la sol·licitud se sumen als 26 centres impulsors, i mostren uns percentatges de diversitat molt similars als del conjunt del sistema educatiu: 68% de públics (312) i 32% de concertats (149), i un 40% són de, o tenen, secundària. Dels sol·licitants, un 78% (361) són de les comarques barcelonines, un 8% (37) de les gironines, tarragonines i lleidatanes un 5,6% (26) cadascuna, i les Terres de l'Ebre un 2,3% (11).

Tot i que no hi ha encara dades sobre el perfil socioeconòmic, hi ha força sol·licituds de centres d'alta complexitat. A tots els centres sol·licitants se'ls ha enviat la *carta adjunta*. El debat sobre canvi educatiu que en dos mesos i mig s'ha generat en multitud de centres, claustres, associacions de mares i pares i associacions de mestre, ja té per si sol un gran valor i contribueix a l'objectiu d'avançar cap a una actualització del propòsit educatiu i les pràctiques d'aprenentatge a tot el sistema.

El compromís del programa és dotar a 200 escoles d'eines d'autodiagnosi i de procediment per al canvi, recursos formatius, espais de capacitat i reflexió compartida en xarxes i també indicadors d'avaluació, per a què puguin actualitzar el seu enfocament educatiu. D'entre aquestes, **30 que se seleccionaran el mes de desembre rebran un acompanyament, formació i capacitat intensius** per tal de garantir el seu canvi, creant una acció pilot a través d'un procediment que s'anirà revisant i millorant per poder-lo generalitzar per al conjunt del sistema. Donat el volum de sol·licituds, de més del doble de la capacitat del programa, s'està treballant per veure si es pot donar resposta als centres que vulguin canviar més enllà dels 200 previstos.

L'objectiu final de la iniciativa, que finalitzarà la tardor de 2019, és generar el marc i les condicions per a què **Catalunya tingui un sistema educatiu avançat**. I la manera com es vol assolir és creant les condicions perquè les **escoles amb pràctiques avançades es consolidin i millorin**, interactuant entre elles, així com **elaborar procediments perquè altres** escoles que vulguin, des del seu projecte educatiu, **puguin canviar pràctiques i organització cap al marc d'escoles avançades**, generant així millor coneixement sobre pràctiques i avaluació competencial.

El director del programa, Eduard Vallory, ha anunciat que el 23 i 24 de novembre Escola Nova 21 organitzarà un simposi conjuntament amb la UNESCO i l'OCDE per aprofundir en els fonaments de les **4 característiques que tota escola** hauria de tenir en la societat del coneixement i que, en tant que "marc d'escola avançada", estan a la base de l'objectiu de canvi del programa:

- 1) Un propòsit educatiu que generi **competències per a la vida** en el context del segle 21;
- 2) sistemes de **mesurar els assoliments** de totes i cadascuna d'aquestes competències;
- 3) **pràctiques d'aprenentatge** fonamentades en el coneixement existent de com les persones aprenen; i
- 4) una organització dirigida a l'aprenentatge de tots els infants, que **actualitza l'acció educativa** i que està oberta i interactua amb el seu entorn.

Resum d'objectius i accions del programa Escola Nova 21

El programa “Escola Nova del segle 21: Aliança per un sistema educatiu avançat” l'impulsen el Centre UNESCO de Catalunya, la Fundació Jaume Bofill, la UOC i eduCaixa, amb el suport de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica, la FaPaC, i FemCAT.

La iniciativa vol contribuir a una actualització del sistema educatiu a Catalunya, fonamentada en el consens dels organismes internacionals sobre un propòsit educatiu enfocat a generar competències per a la vida en el context del segle 21, unes pràctiques d'aprenentatge fonamentades en el coneixement de com les persones aprenen, i unes metodologies que permetin mesurar els assoliments de cadascuna de les competències.

El Programa té tres objectius generals:

- a) Crear un marc amb les característiques educatives que hauria de tenir una escola avançada, en base a col·laboracions amb la UNESCO i l'OCDE i treballant conjuntament amb escoles que ja disposin de pràctiques educatives avançades: un propòsit educatiu competencial; mesures d'assoliment d'aprenentatge referides a tots els objectius; pràctiques d'aprenentatge fonamentades en el coneixement de com les persones aprenen; i una organització dirigida a l'aprenentatge de tots els infants, que actualitza la reflexió i tasca educatives i oberta i vinculada a l'entorn.
- b) Generar els procediments i estratègies formatives que possibilitin a les escoles participants la transició sistemàtica des dels models tradicionals d'ensenyament-aprenentatge (en tots els seus graus) al marc d'escoles avançades (en tota la seva diversitat), partint del seu propi projecte educatiu, de tal manera que ofereixin eines que en el futur puguin ser emprades per a generalitzar aquest marc i contribuir també a reformular el perfil professional dels docents i la seva capacitat i formació.
- c) Generar coneixement sobre pràctiques educatives avançades –en particular, metodologies de treball globalitzat interdisciplinari– i de la seva avaluació competencial, així com evidències de l'impacte en l'aprenentatge cognitiu i no-cognitiu.

Accions específiques del programa:

– Es crearà, des del marc comú de referència dels elements que caracteritzen una escola avançada, una comunitat d'escoles amb pràctiques educatives avançades que aprenen entre elles, amb iniciatives i recursos generadors de coneixement i formació, i que comparteixen entre elles i amb el conjunt del sistema avenços i innovació en les estratègies d'aprenentatge i d'avaluació competencial.

– Se sistematitzarà coneixement sobre la metodologia, els sistemes d'avaluació i la formació permanent de les escoles amb pràctiques educatives avançades, i contrastar-lo amb la recerca internacional de referència.

- Es desenvoluparà una protocol·lització de procés de canvi, basada en el coneixement generat, per a escoles que volen promoure una actualització disruptiva cap a models educatius avançats, que inclogui lideratge per a l'aprenentatge, procés de canvi i d'organització, metodologies de treball globalitzat i d'avaluació competencial, i formació per a l'actualització.
- Es possibilitarà que escoles que ho sol·licitin puguin canviar, des de la seva autonomia i el seu projecte educatiu de centre (PEC), cap al marc comú de referència d'escoles avançades, a través d'una convocatòria oberta dirigida a 200 centres, 30 dels quals comptaran amb l'acompanyament sistemàtic del programa en col·laboració amb professionals d'escoles amb pràctiques educatives avançades. Es tindrà particularment en compte la diversitat socioeconòmica i sociocultural dels centres que se seleccionaran de la convocatòria, partint d'una organització pedagògica enfocada a la inclusió, que entén la diversitat com un element bàsic a treballar des de plantejaments inclusius, aprofitant el potencial que representen les diferències individuals significatives entre els alumnes per fomentar la cohesió social i fer aprenentatges de la vida real.
- Es desenvoluparà una modalitat formativa per a educadors de les escoles que volen adoptar les característiques avançades, que contempli les metodologies i avaluacions competencials, i basada en una estada en residència a escoles amb pràctiques educatives avançades. Capacitar i crear comunitat entre els equips directius per a un lideratge més efectiu de la transformació del centre educatiu.
- Es duran a terme accions de comunicació que expliquin el marc comú de referència i el treball de les escoles amb pràctiques educatives avançades, continuant el camí comunicatiu ja iniciat per moltes d'aquestes escoles. També es farà un web i materials de comunicació derivats dels aprenentatges del programa i de la recerca existent, amb orientació pràctica.
- Es desenvoluparan metodologies de recerca al llarg del programa que donin suport al disseny de pràctiques educatives avançades, dotant així el procés de canvi d'un marc analític que permeti mostrar-ne l'evolució, avaluar-ne l'efectivitat i experimentar models de recerca translacionals, construint una base de coneixement, en el centre del procés, que l'acompanyi i del que se'n nodreixi a la vegada.

A la comunitat educativa del centre

Barcelona, 18 de juliol de 2016

Benvolgudes i benvolguts,

Volem agrair-vos molt la confiança i la voluntat de canvi que heu expressat sol·licitant que el vostre centre s'incorpori al programa Escola Nova 21. En aquesta objectiu no hi esteu sols: heu estat prop de mig miler (487) els centres de tot el país que heu aprovat als vostres òrgans corresponents el compromís amb el canvi cap al marc d'escola avançada, més els que ens han fet saber que ho volen fer però que volen començar el canvi una mica més endavant. El repte és gran, però estem ben acompanyats!

El programa ha nascut com un catalitzador de la forta voluntat de canvi que tants centres heu expressat, i per empoderar mestres i centres en una veritable autonomia educativa centrada en l'aprenentatge i en el treball conjunt, tant dins el centre com en xarxes de centres. Som conscients de l'enorme valor que té que hagueu acordat la participació en un programa de canvi de tres anys, i volem agrair la vostra decisió i agosament. Els qui impulsem Escola Nova 21 estem treballant per trobar la forma que cap centre que realment vulgui canviar es trobi sense possibilitat de fer-ho.

Després d'analitzar les sol·licituds rebudes, com a molt tard el 30 de setembre anunciarem els centres que podran formar part del programa, amb els qui començarem a treballar amb una eina d'autodiagnosi per contrastar la realitat del centre amb els quatre eixos del marc d'escola avançada: propòsit; pràctiques; avaluació; i organització. Aquest punt de partida i el propi projecte educatiu han d'ajudar a què cada centre dibuixi el seu itinerari de canvi cap al marc comú. El desembre seleccionarem 30 escoles amb qui farem un acompanyament més directe.

Mentrestant, us agraïm de nou la confiança de sumar-vos a aquest moviment per un sistema educatiu avançat, i us desitgem que gaudiu d'un ben merescut repòs d'estiu.

Ben cordialment,

Eduard Vallory
Director